

A számok vagy a lényeg - számokban a lényeg?

/ Beszámoló a X. OTDK-ról /

" A felnőttek szeretik a számokat" - mondja Saint-Exupéry. Irjunk hát néhány számadatot a cikk elejére a felnőttek kedvéért, hogy ők is komolyan vegyék mondandóinkat.

Az 1972. április 10-12. között Budapesten megrendezett X. /jubileumi/ Országos Diákköri Konferencia Társadalomtudományi Szekcióján 210 beküldött dolgozattól 160-at olvastak fel. Karunkról 37 dolgozat érkezett be, s 32-től is olvastak. Ez a számarány a jó minőségről tanuskodik. A konferencián diákköreinket 87 hallgató képviselte. Költségeink fedezését saját Karunknak, a viszonylag zökkenőmentes lebonyolítást a fogadó egyetem rendezőinek köszönhetjük. A szervezésben mégis előadódott problémák fő oka az, hogy a konferenciát megelőző héten szünet volt, s akkor kaptuk meg az egyébként példásan előkészített anyagot, amikor küldötteink már az ország különböző részein családi körben "husvétoltak". Az ülések azonban már akadálymentesen zajlottak. Mindenki kapott műsort, s alszekciónként a felolvasandó dolgozatok kivonatát. Hétfőn ismerkedési est volt az Eötvös-klubban, kedden pedig az Universitas-együttes Passió előadását élvezhettük.

A nyitás és a zárás egyaránt ünnepélyes keretek között folyt

le. A díjkiosztás kapcsán ismét megemlíthetünk néhány számot:

a nyolc nagydíj közül ötöt a KLTE, hármat az ELTE hallgatói kaptak. Különdíjas lett 9 debreceni, 11 budapesti és 6 szegedi dolgozat. A dicsérő oklevelek megoszlási aránya: KLTE - 18, ELTE - 9, JATE - 7.

"De mi, akik megértjük az életet, mi bizony fűtyülünk a számokra." - folytatja Saint-Exupéry, de fűtyülhetünk-e mi is vele együtt? Hiszen a másik vidéki egyetem, ahol a lehetőségek elvileg azonosak a mieinkkel, majdnem háromszor annyi díjat vitt el, mint mi. Lemaradásunk ha nem is tragikus, de tanulságos tény.

A debreceni dolgozatok színvonalbeli fölénye a következőkkel magyarázható: érezhető volt a témaválasztás irányítotttsága, a közös műhely, a kollektív munka hatása.

A Világirodalmi Alszekcióban szereplő dolgozatok kitűntek a módszertani megközelítés újdonságával. A hallgatók jól ismerték egymás dolgozatát, s érdemben tudtak hozzászólni a viták során. Emelték a dolgozatok súlyát az előadók országosan is rangos szakember-tanárainak hozzászólásai. Ez egyben a viták színvonalát is biztosította.

Nálunk ez csak néhány diákkörben valósult meg. Elsősorban az Orosz Nyelvtörténetiben, mely a szegedi TDK-k közül a legkiválóbban szerepelt. Az itthoni diákköri üléseken alaposan elemeztek és megvitattak minden

dolgozatot, ezért az előadásokat követő szakmai vitákban is egymás védelmére kelhettek. Ez a tény is bizonyítja, hogy vitakészséget, önbizalmat, biztonságot az ismert tényanyag alkalmazásában csak az itthoni diákköri üléseken lehet szerezni. A jó szereplésről tanuskodik Albert Sándor különdijas dolgozata /Egy XIV. századi orosz hirmonologion nyelve/ és Bárdos József dicsérő oklevele /A mai orosz hangsúly történetéhez/.

Hasonlóan jól szerepeltek régi magyar irodalmáraink is. A szekcióülésen elhangzott öt dolgozathoz négy volt szegedi, ebből egy különdíjat kapott /Jankovics József: A levélíró Bethlen Miklós arcképéhez/, egy pedig dicsérő oklevelet /Balázs Mihály: Ecsedi Báthory István és manierista művészi prózánk/. Jankovics József és Zentai Mária dolgozatát /Rimay költői hatásának nyomai Tordai János zsoltárfodításaiban/ az ItK is közölni fogja. XIX-XX. századi magyar irodalommal kapcsolatosan azonban nem hallottunk egyetlen szegedi előadást sem. A modern témáktól való idegenkedésről Szabolcsi Miklós akadémikus is beszélt elnöki zárszavában.

Elgondolkoztató, hogy három legjobban szereplő diákkörünk közül a harmadik is a távoli múlttal foglalkozik. A Régészeti TDK 3 dolgozatával bebizonyította, hogy a hivatalos keretknél többet jelent a diákköri hagyomány és a komoly munka - hiszen nálunk nincs is régész szak, TDK-saink teljesítménye mégis meghaladta

pesti kollégáikét. Kürti Béla dolgozata /Ujabb adatok a Dél-Alföld kora-bronzkorához/ különdíjat kapott.

A régmúlt iránt való érdeklődésnek egyik oka lehet az a gyakorlati tény, hogy ezek a témák első-másodévbén tananyagként előkerülnek, s a bennük rejlő problémák és szépségek eleve fölkeltek a tehetséges hallgatók nagy részének érdeklődését, s öt évre meghatározzák tevékenységük irányát. Ezért lenne szükség olyan - minden évfolyamnak szóló - szakszemináriumokra, melyek azokkal a később tárgyalandó témákkal kapcsolatosak, amelyekre érdemes már korán, minden különösebb előképzetség nélkül fölfigyelni.

A Világirodalmi Alszekcióra Karunkról beérkező kevés pályázatból néhány sikert aratott. Orosz Magdolna Apollinaire és Radnóti c. dolgozata elnyerte a Nagyvilág különdíját, a Dósa Zsuzsa - Jenei Ilona - Koch Valéria - Ménesi Katalin - munkaközösség pedig dicsérő oklevelet kapott Motivumok Paul Celan költészetében c. dolgozatáért.

Történelmi diákkörünk szereplése a díjak tanúsága szerint a vártnál mérsékeltebb sikert hozott. Dicsérő oklevelet kapott Körmenyi János végzett hallgató / Egy dohánykertész község betelepítése és élete 1843-49 között/ és Kukovecz György dolgozata /Potosi története a XVII. században/.

A Magyar Nyelvészeti Alszekció egészében véve negatív meglepetést hozott. A dolgozatírók zöme szinte tudo-

mást sem véve a modern nyelvészetben végbemenő forradalmi változásokról, megelégedett a kétségtelenül hasznos, de végeredményben mégis periferiális jelentőségű gyűjtőgyűjtő munkával - aránytalanul sok névtudományi és stilisztikai előadás hangzott el. A Karunkról beérkező egyetlen pályaművet Blum Judit írta / A 'művelt' és 'műveletlen' fogalom kifejezéseinek története nyelvünkben/, dicsérő oklevelet kapott. Itt említem meg Pataki Ágnes dolgozatát, mely az Általános Nyelvészeti Alszekcióban kapott dicséretet. /A körülbeliség kifejezéseinek módja a mai oroszban/

Kevés számú különdíjaink közül a Pedagógiai, egyet a Pszichológiai TDK hozott el. Feltűnő viszont az a - Szabolcsi Miklós által is említett - jelenség, hogy az érdeklődés egyrészt a pedagógiáról a pszichológiára fordul, másrészt, hogy a hallgatók szinte kivétel nélkül elavult témákkal foglalkoztak, amikor van jó néhány, pedagógusainkat és társadalmunkat közvetlenül érintő égető kérdés, melyeket nem lenne szabad kikerülni. A díjnyertes dolgozatok: Tóth Gyula - Vizsgálatok az iskola-otthon pedagógiai atmoszférájának meghatározásához, és Gyimes Erzsébet - Gimnáziumi osztályközösség pedagógiai - pszichológiai vizsgálata.

Mit lehet végszóként mondani a sztereotip - "érdemes volt, hasznos volt" - fordulatokon kívül olyat, ami az elkövetkezendő feladatokra is vonatkozik? Lelkes, de frázismentes, kemény munkára van szükség !

5.

A Diákköri Tanács nevében:

Csepregi Márta